

30 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecători - Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan și Iurie Diaconu,

juducând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 57 din 06 februarie 1945 în privința lui

Curmanenco Mefodii XXX, născut în anul XXX,
originar din XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

11 decembrie 2017 - 30 ianuarie 2018

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 57 din 06 februarie 1945, Curmanenco Mefodii a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani și confiscarea averii personale.

2. Inculpatul Curmanenco M. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind ostaș al armatei roșii, în perioada iunie-noiembrie 1944, a desfășurat sistematic agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar printre militarii subdiviziunii sale, exprimându-și nemulțumirea față de activitățile organizate de conducătorii partidului și guvernului sovietic privind orînduirea colhoznică, precum și condițiile de trai ale oamenilor muncii din URSS. Totodată, a lăudat ordinea și sistemul existent în țările capitaliste.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Curmanenco M. și-a recunoscut parțial vinovăția în cele incriminate și a explicat că, fiind mobilizat în armata roșie, într-adevăr, în convorbirile sale cu ostașii a lăudat condițiile de trai ale cetățenilor din România, însă a negat faptul că și-ar fi exprimat nemulțumirea față de activitățile conducătorilor partidului și guvernul sovietic. A susținut că, nu și-a permis nici un fel de afirmații antisovietice în cadrul anturajului său și nu a avut nimic împotriva puterii sovietice. A mai susținut că, ostașilor le-a vorbit doar despre sine personal, precum că, pe timpul românilor el a dus un trai mai bun, autoritățile române nu-l asupreau, iar persoanele angajate duceau un mod de viață liber.

3. Adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 57 din 06 februarie 1945 în privința lui Curmanenco Mefodii, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în cadrul examinării judiciare a cauzei nu a fost dovedit caracterul contrarevoluționar al acțiunilor inculpatului Curmanenco Mefodii, deoarece afirmațiile lui nu conțineau chemări la lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori la săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, așa cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR;

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Curmanenco Mefodii în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Potrivit art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Curmanenco Mefodii, a fost condamnat la 06 februarie 1945, prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 57, pentru desfășurarea agitație antisovietică de ordin contrarevoluționar, în lipsa apărătorului, fără a le fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată

motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui **Curmanenco Mefodii**, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanelor la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunct al Procurorului General, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al armatei nr. 57 din 06 februarie 1945, în privința lui **Curmanenco Mefodii XXX**, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată la 30 ianuarie 2018.

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu